

دانشگاه پیام نور
دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی

پایان نامه
برای دریافت درجه کارشناسی ارشد
رشته مدیریت دولتی

عنوان پایان نامه:

ارزیابی میزان آمادگی یادگیری الکترونیکی در دانشگاه پیام نور
استان تهران

استاد راهنمای:
جناب آقای دکتر درویش

استاد مشاور:
جناب آقای دکتر امیرخانی

فاطمه حسین پور

خرداد ۱۳۹۱

پاس ایزد منان که به من این فرصت را داد تا به این مرحله از علم رسیده و از

بیچ محبتی درینگ نکرد و در تمام مراحل زندگیم مرا قوت قلب بود؛

و

پاس کسانی که سراغاز تولد من هستند، از یکی زاده شدم و از دیگری جاودانه؛

مادری که تار مویی از او پایی من سیاه نماند و

استادی که سیدی را بر تخته سیاه زندگیم نگاشت

و تقدیم به ...

خدای که آفرید

جهان را،

انسان را،

عقل را،

علم را،

معرفت را،

عشق را،

و

بکسانی که عشقشان را در وجودم دید ؟

تقدیم به ۰۰۰

مهربان فرشتگانی که بخطات ناب

باور بودن،

لذت و غرور داشتن،

چارت خواستن،

عظمت رسیدن

و

تام تجربه های یکتا و زیبای زندگیم ،

مدیون حضور سپر آنهاست ؛

تقدیم به ...

پدرم ؛

مادرم ؛

و

همسر مهربانم

چکیده

یادگیری الکترونیکی، مجموعه ای از روش‌های تدریس و یادگیری است که از طریق رسانه‌های الکترونیکی، اینترنت، شبکه‌های سازمان یافته اینترنت، پخش ماهواره‌ای و محیط‌های چند رسانه‌ای به صورت همزمان و غیر همزمان به ارائه اطلاعات و توزیع مهارت‌ها و دانش می‌پردازد. آمادگی برای یادگیری الکترونیکی را با هدف پذیرش آن، میتوان تدارک فیزیکی یا ذهنی برای انجام عمل یا تجربه یادگیری الکترونیکی دانست. لذا این پژوهش به منظور شناسایی و تعیین بسترها و ظرفیت‌ها و همچنین مشکلات موجود برای بکارگیری یادگیری الکترونیکی در دانشگاه پیام نور استان تهران حائز اهمیت بوده و ضرورت دارد.

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی توصیفی و روش آن بر اساس نحوه گردآوری داده‌ها، توصیفی و از نوع همبستگی است و به طور مشخص از نوع مدل معادلات ساختاری است.

جامعه آماری این تحقیق مدیران، اساتید، دانشجویان مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد و دکتری و کارشناسان آموزشی دانشگاه پیام نور استان تهران است که در سال تحصیلی ۸۹-۸۸ مشغول تحصیل یا خدمت بوده اند و حدود ۱۳۰۰ نفر تخمین زده شد و از آن جایی که جامعه مورد نظر محدود می‌باشد، نمونه آماری مورد نظر در تحقیق تعداد ۱۳۵ نفر انتخاب می‌شوند.

نتایج حاصل از ارزیابی آمادگی یادگیری الکترونیکی دانشگاه پیام نور، نشان می‌دهد که در حال حاضر، دانشگاه پیام نور استان تهران، آمادگی یادگیری الکترونیکی را ندارد؛ لذا اقداماتی نظیر پرورش و بازآموزی نیروی انسانی شاغل در دانشگاه پیام نور؛ تجهیز دانشگاه به فناوریهای نوین و ... پیشنهاد می‌شود.

واژگان کلیدی :

یادگیری الکترونیکی، آمادگی یادگیری الکترونیکی، دانشگاه پیام نور استان تهران

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات پژوهش

۲	مقدمه
۵	۱-۱- بیان مسأله تحقیق
۹	۱-۲- معرفی و تاریخچه دانشگاه پیام نور
۱۰	۱-۲-۱- آموزش باز در دانشگاه پیام نور
۱۱	۱-۲-۲- چشم انداز دانشگاه پیام نور
۱۱	۱-۳- تشریح و بیان موضوع
۱۳	۱-۴- ضرورت و اهمیت مسأله تحقیق
۱۴	۱-۵- اهداف تحقیق
۱۴	۱-۶- سوالات و فرضیات تحقیق
۱۶	۱-۷- روش انجام تحقیق
۱۶	۱-۸- روش های گردآوری اطلاعات
۱۶	۱-۹-۱- قلمرو تحقیق
۱۶	۱-۹-۱-۱- قلمرو موضوعی تحقیق
۱۶	۱-۹-۱-۲- قلمرو مکانی تحقیق
۱۷	۱-۹-۱-۳- قلمرو زمانی تحقیق
۱۷	۱-۱۰-۱- جامعه و نمونه آماری
۱۷	۱-۱۱-۱- جامعه آماری
۱۷	۱-۱۰-۱-۲- نمونه آماری
۱۸	۱-۱۱-۱- روشن یا روش های نمونه گیری
۱۸	۱-۱۲-۱- روشن های مورد نظر برای تجزیه و تحلیل اطلاعات و آزمون فرضیه ها

۱۹	۱۳-۱- جنبه جدید بودن و نوآوری
۱۹	۱۴-۱- محدودیت ها و مشکلات تحقیق
۱۹	۱-۱۴-۱- مشکلات تحقیق
۲۰	۱-۱۴-۲- محدودیت های تحقیق
۲۰	۱-۱۵- پیش فرض ها
۲۰	۱-۱۶-۱- تعریف واژه ها و اصطلاحات تخصصی تحقیق
۲۰	۱-۱۶-۱-۱- تعاریف نظری
۲۱	۱-۱۶-۱-۲- تعاریف عملیاتی

فصل دوم: مبانی نظری

۲۴	مقدمه
۲۴	۲-۱- آمادگی یادگیری ، یادگیری، آموزش و مفاهیم آنها
۲۴	۲-۲- آموزش الکترونیکی ، یادگیری الکترونیکی و دانشگاه مجازی
۲۸	۲-۳-۲- مدل‌های تحقق نظام یادگیری الکترونیکی
۲۹	۲-۳-۲-۱- چهارچوب عمومی یادگیری الکترونیکی (مدل خان)
۳۰	۲-۳-۲-۲- مدل توسعه نظریه عمل مستدل
۳۱	۲-۳-۳-۲- مدل مرجع دانشگاه مجازی
۳۳	۲-۳-۴-۲- مدل سیستم آموزش الکترونیکی
۳۵	۲-۳-۵-۲- مدل ساختاری (ترکیبی) دانشگاه مجازی
۳۶	۲-۳-۶-۲- مدل سه لایه ای دانشگاه مجازی
۴۰	۲-۳-۷-۲- مدل ارزیابی هوشمند در یادگیری از راه دور
۴۲	۲-۳-۸-۲- مدل عامل تأییدی یادگیری الکترونیکی
۴۲	۲-۳-۹-۲- مدل استمرار یادگیری الکترونیکی
۴۳	۲-۴- مقایسه مدل‌های یادگیری الکترونیکی
۴۵	۲-۵-۲- آمادگی الکترونیکی
۴۶	۲-۶-۲- آمادگی برای یادگیری الکترونیکی
۴۷	۲-۷-۲- بررسی مدل‌های آمادگی یادگیری الکترونیکی
۴۸	۲-۱-۷-۲- مدل آمادگی یادگیری الکترونیکی اکونومیست

۵۰	۲-۷-۲- مدل ارزیابی آمادگی برای یادگیری الکترونیکی کاپ
۵۳	۳-۷-۲- مدل آمادگی برای دستیابی به یادگیری الکترونیکی چاپ نیک
۵۵	۴-۷-۲- مدل آمادگی یادگیری الکترونیکی آیدین در سازمانها
۵۶	۵-۷-۲- مدل ترکیبی آمادگی برای پذیرش یادگیری الکترونیکی بروتیس
۶۱	۶-۷-۲- مدل آمادگی آموزش الکترونیکی رزنبرگ
۶۲	۷-۷-۲- مدل آمادگی الکترونیکی برادرینت
۶۴	۸-۷-۲- مدل آمادگی الکترونیکی اندرسن
۶۶	۹-۷-۲- مدل آمادگی الکترونیکی هانی
۶۷	۱۰-۷-۲- مدل آمادگی الکترونیکی راجرز
۶۸	۱۱-۷-۲- مدل آمادگی الکترونیکی ورنالج
۶۹	۱۲-۷-۲- مدل آمادگی الکترونیکی نیلسون
۷۰	۱۳-۷-۲- مدل آمادگی الکترونیکی کارلوس ماچادو
	۱۴-۷-۲- مدل کسب وکار الکترونیکی و دستیابی به فرصتهای جهانی
۷۲	(مدل بین المللی مک کانل)
۷۶	۲- ۱۵-۷- مدل اتحادیه خدمات فناوری اطلاعات جهان
۷۸	۸-۲- مقایسه مدل‌های آمادگی الکترونیکی
۸۱	۹-۲- ارائه چهارچوب مفهومی برای ارزیابی آمادگی یادگیری الکترونیکی
۸۶	۱۰-۲- ارائه مدل مفهومی ارزیابی آمادگی یادگیری الکترونیکی
۸۸	۱-۱۰-۲- بخش سیاستگذاری
۸۹	۲-۱۰-۲- بخش پشتیبانی
۹۶	۳-۱۰-۲- بخش نظارت و هماهنگی

فصل سوم: روش تحقیق

۹۹	مقدمه
۹۹	۱-۳- روش تحقیق
۹۹	۱-۱-۳- تحقیق کاربردی
۱۰۰	۲-۱-۳- تحقیق توصیفی
۱۰۲	۲-۳- متغیرهای تحقیق

۱۰۴	۳-۳- روشهای جمع آوری اطلاعات
۱۰۸	۴- روایی و پایایی پرسشنامه
۱۰۸	۳-۴- تعیین پایایی (قابلیت اعتماد) پرسشنامه
۱۱۰	۲-۴- تعیین اعتبار (روایی) پرسشنامه
۱۱۱	۳-۵- جامعه و نمونه آماری
۱۱۱	۱-۵-۳- جامعه آماری
۱۱۱	۲-۵-۳- قلمرو مکانی تحقیق
۱۱۱	۳-۵-۳- قلمرو زمانی تحقیق
۱۱۲	۳-۵-۴- نمونه آماری و روش محاسبه حجم نمونه
۱۱۳	۳-۶- روش های نمونه گیری
۱۱۳	۷-۳- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات
۱۱۳	۱-۷-۳- آزمون تی
۱۱۴	۲-۷-۳- تجزیه و تحلیل واریانس ناپارامتری فریدمن
۱۱۵	۸-۳- مدل معادلات ساختاری
۱۱۷	۱-۸-۳- تعریف مدل معادلات ساختاری
۱۱۷	۲-۸-۳- ضرورت مدل معادلات ساختاری در پژوهش حاضر
۱۱۷	۳-۸-۳- مراحل مدل معادلات ساختاری
	فصل چهارم: تجزیه و تحلیل اطلاعات
۱۲۵	مقدمه
۱۲۵	۴-۱- تحلیل توصیفی
۱۲۵	۴-۱-۱- متغیر جنسیت
۱۲۶	۴-۲-۱-۴- متغیر سن
۱۲۷	۴-۳-۱-۴- متغیر میزان تحصیلات
۱۲۸	۴-۴-۱-۴- متغیر پست سازمانی
۱۲۹	۴-۵-۱-۴- متغیر میزان سابقه کاری
	۴-۶-۱-۴- توزیع فراوانی متغیرهای مدل آمادگی یادگیری الکترونیکی

۱۳۰	دانشگاه پیام نور استان تهران
۱۳۵	۴-۲- آمار استنباطی
۱۳۵	۴-۱- تحلیل عامل اکتشافی شاخص آمادگی سیاست به روش مؤلفه های اصلی
۱۳۶	۴-۲- تحلیل عامل اکتشافی شاخص آمادگی دانشجو به روش مؤلفه های اصلی
۱۳۷	۴-۳- تحلیل عامل اکتشافی شاخص آمادگی استاد به روش مؤلفه های اصلی
۱۳۸	۴-۴- تحلیل عامل اکتشافی شاخص آمادگی کارکنان به روش مؤلفه های اصلی
۱۳۹	۴-۵- تحلیل عامل اکتشافی شاخص آمادگی فرهنگ به روش مؤلفه های اصلی
۱۴۰	۴-۶- تحلیل عامل اکتشافی شاخص آمادگی تجهیزات به روش مؤلفه های اصلی
۱۴۱	۴-۷- تحلیل عامل اکتشافی شاخص آمادگی شبکه ارتباطی به روش مؤلفه های اصلی
۱۴۲	۴-۸- تحلیل عامل اکتشافی شاخص آمادگی قوانین و مقررات به روش مؤلفه های اصلی
۱۴۳	۴-۹- تحلیل عامل اکتشافی شاخص آمادگی مدیریت به روش مؤلفه های اصلی
۱۴۴	۴-۱۰- تحلیل عامل اکتشافی شاخص آمادگی استاندارد به روش مؤلفه های اصلی
۱۴۵	۴-۱۱- تحلیل عامل اکتشافی شاخص آمادگی محتوا به روش مؤلفه های اصلی
۱۴۶	۴-۱۲- تحلیل عامل اکتشافی شاخص آمادگی امنیت به روش مؤلفه های اصلی
۱۴۷	۴-۱۳- تحلیل عامل اکتشافی شاخص آمادگی مالی به روش مؤلفه های اصلی
۱۴۸	۴-۱۴- تحلیل عامل اکتشافی شاخص آمادگی پشتیبانی به روش مؤلفه های اصلی
۱۴۹	۴-۱۵- تحلیل عامل اکتشافی شاخص آمادگی ارزیابی به روش مؤلفه های اصلی
۱۵۰	۴-۱۶- تحلیل عامل اکتشافی شاخص آمادگی نظرارت به روش مؤلفه های اصلی
	۴-۳- تایید ساختار مدل ارزیابی آمادگی یادگیری الکترونیکی با استفاده از
۱۵۱	تحلیل عاملی تاییدی
۱۵۲	۴-۴- آزمون های برآش مدل
۱۵۳	۴-۵- اصلاح مدل
۱۵۵	۴-۶- آزمودن درجه اهمیت شاخصهای مدل
۱۵۵	۴-۷- رتبه بندی شاخصها
۱۵۸	۴-۱- اولویت بندی شاخصهای مدل
۱۶۳	۴-۸- آزمون فرضیات اول تا چهاردهم
۱۶۳	۴-۱- آزمون فرضیه اول
۱۶۴	۴-۲- آزمون فرضیه دوم

۱۶۴	۴-۳-آزمون فرضیه سوم
۱۶۵	۴-۴-آزمون فرضیه چهارم
۱۷۰	۴-۵-آزمون فرضیه پنجم
۱۷۱	۴-۶-آزمون فرضیه ششم
۱۷۲	۴-۷-آزمون فرضیه هفتم
۱۷۴	۴-۸-آزمون فرضیه هشتم
۱۷۴	۴-۹-آزمون فرضیه نهم
۱۷۵	۴-۱۰-آزمون فرضیه دهم
۱۷۶	۴-۱۱-آزمون فرضیه یازدهم
۱۷۷	۴-۱۲-آزمون فرضیهدوازدهم
۱۷۷	۴-۱۳-آزمون فرضیه سیزدهم
۱۷۸	۴-۱۴-آزمون فرضیه چهاردهم

فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات

۱۸۱	مقدمه
۱۸۲	۱-۵-بررسی یافته های پژوهش با توجه به آزمون تی و مدل معادلات ساختاری
۱۸۶	۲-۵-بررسی یافته های پژوهش با توجه به آزمون بارتلت
۱۸۶	۳-۵-بررسی یافته های پژوهش با توجه به آزمون تحلیل واریانس فریدمن
	۴-۵-بررسی یافته های پژوهش با توجه به مدل ارزیابی آمادگی یادگیری الکترونیکی
۱۸۷	دانشگاه پیام نور استان تهران
۱۸۸	۵-۵-ارائه پیشنهادات
۱۸۸	۱-۵-پیشنهادات بر مبنای یافته های تحقیق
۱۹۹	۲-۵-پیشنهادات برای تحقیقات آتی
۲۰۲	منابع و مأخذ
۲۰۹	پیوست ها

فهرست جداول

عنوان

صفحه

۳۰	جدول ۱-۲) ابعاد هشتگانه چهارچوب یادگیری الکترونیکی
۳۷	جدول ۲-۲) مدل سه لایه ای دانشگاه مجازی
۴۵	جدول ۲-۳) مقایسه شاخصها در مدل‌های تحقق محیط یادگیری الکترونیکی
۵۶	جدول ۲-۴) عوامل و اجزا مشخص شده آمادگی برای یادگیری الکترونیکی
۷۹	جدول ۲-۵) معرفی ارکان و فراوانی آنها در مدل‌ها (درصد)
۸۰	جدول ۲-۶) مقایسه شاخصها در مدل‌های مختلف آمادگی الکترونیکی
۱۰۵	جدول ۱-۳) ارزشگذاری پرسشنامه
۱۰۶	جدول ۲-۳) کدگذاری، نمره دهی و بخشی از گویه‌های پرسشنامه
	جدول ۳-۳) معرفی و کدگذاری شاخص‌های مدل آمادگی یادگیری الکترونیکی
۱۰۷	دانشگاه پیام نور استان تهران
۱۱۰	جدول ۳-۴) نتایج آزمون پایابی گویه‌ها
۱۳۱	جدول ۴-۱) جدول فراوانی معیارهای پرسشنامه
۱۳۵	جدول ۴-۲) نتایج تحلیل عامل اکتشافی شاخص آمادگی سیاست به روش مؤلفه‌های اصلی
۱۳۶	جدول ۴-۳) نتایج آزمون بارتلت برای شاخص آمادگی سیاست
۱۳۶	جدول ۴-۴) نتایج تحلیل عامل اکتشافی آمادگی دانشجو به روش مؤلفه‌های اصلی
۱۳۷	جدول ۴-۵) نتایج آزمون بارتلت برای شاخص آمادگی دانشجو
۱۳۷	جدول ۴-۶) نتایج تحلیل عامل اکتشافی آمادگی استاد به روش مؤلفه‌های اصلی
۱۳۸	جدول ۴-۷) نتایج آزمون بارتلت برای شاخص آمادگی استاد
۱۳۸	جدول ۴-۸) نتایج تحلیل عامل اکتشافی آمادگی کارکنان آموزشی به روش مؤلفه‌های اصلی
۱۳۹	جدول ۴-۹) نتایج آزمون بارتلت برای شاخص آمادگی کارکنان
۱۳۹	جدول ۴-۱۰) نتایج تحلیل عامل اکتشافی آمادگی فرهنگی به روش مؤلفه‌های اصلی
۱۴۰	جدول ۴-۱۱) نتایج آزمون بارتلت برای شاخص آمادگی فرهنگی
۱۴۰	جدول ۴-۱۲) نتایج تحلیل عامل اکتشافی آمادگی تجهیزات به روش مؤلفه‌های اصلی
۱۴۱	جدول ۴-۱۳) نتایج آزمون بارتلت برای شاخص آمادگی تجهیزات
	جدول ۴-۱۴) نتایج تحلیل عامل اکتشافی آمادگی به روش مؤلفه‌های اصلی شاخص

۱۴۱	آمادگی شبکه ارتباطی
۱۴۲	جدول ۴- (۱۵) نتایج آزمون بارتلت برای شاخص آمادگی شبکه ارتباطی
۱۴۲	جدول ۴- (۱۶) نتایج تحلیل عامل اکتشافی آمادگی قوانین و مقررات به روش مؤلفه های اصلی
۱۴۳	جدول ۴- (۱۷) نتایج آزمون بارتلت برای شاخص آمادگی قوانین و مقررات
۱۴۳	جدول ۴- (۱۸) نتایج تحلیل عامل اکتشافی آمادگی مدیریت به روش مؤلفه های اصلی
۱۴۴	جدول ۴- (۱۹) نتایج آزمون بارتلت برای شاخص آمادگی مدیریت
۱۴۴	جدول ۴ - (۲۰) نتایج تحلیل عامل اکتشافی آمادگی استاندارد به روش مؤلفه های اصلی
۱۴۵	جدول ۴- (۲۱) نتایج آزمون بارتلت برای شاخص آمادگی استاندارد
۱۴۵	جدول ۴ - (۲۲) نتایج تحلیل عامل اکتشافی آمادگی محتوا به روش مؤلفه های اصلی
۱۴۶	جدول ۴- (۲۳) نتایج آزمون بارتلت برای شاخص آمادگی محتوا
۱۴۶	جدول ۴- (۲۴) نتایج تحلیل عامل اکتشافی آمادگی امنیت به روش مؤلفه های اصلی
۱۴۷	جدول ۴ - (۲۵) نتایج آزمون بارتلت برای شاخص آمادگی امنیت
۱۴۷	جدول ۴ - (۲۶) نتایج تحلیل عامل اکتشافی آمادگی مالی به روش مؤلفه های اصلی
۱۴۸	جدول ۴- (۲۷) نتایج آزمون بارتلت برای شاخص آمادگی مالی
۱۴۸	جدول ۴ - (۲۸) نتایج تحلیل عامل اکتشافی آمادگی پشتیبانی به روش مؤلفه های اصلی
۱۴۹	جدول ۴- (۲۹) نتایج آزمون بارتلت برای شاخص آمادگی پشتیبانی
۱۴۹	جدول ۴ - (۳۰) نتایج تحلیل عامل اکتشافی آمادگی ارزیابی به روش مؤلفه های اصلی
۱۵۰	جدول ۴ - (۳۱) نتایج آزمون بارتلت برای شاخص آمادگی ارزیابی
۱۵۰	جدول ۴ - (۳۲) نتایج تحلیل عامل اکتشافی آمادگی نظارت به روش مؤلفه های اصلی
۱۵۱	جدول ۴- (۳۳) نتایج آزمون بارتلت برای شاخص آمادگی نظارت
۱۵۳	جدول ۴- (۳۴) آزمون شاخص های برازش
۱۵۵	جدول ۴- (۳۵) بررسی اهمیت شاخصها بر مبنای آزمون تی
۱۵۶	جدول ۴ - (۳۶) نتایج آزمون فریدمن
۱۵۷	جدول ۴- (۳۷) وزن شاخصهای مدل
۱۵۹	دانشگاه پیام نور استان تهران
۱۶۳	جدول ۴- (۳۹) معرفی معیارهای شاخص قوانین و مقررات
۱۶۴	جدول ۴- (۴۰) معرفی معیارهای شاخص مدیریت

۱۶۵	جدول ۴-۴۱) معرفی معیارهای شاخص آمادگی فرهنگی
۱۶۶	جدول ۴-۴۲) معرفی چهار مؤلفه اصلی تشکیل دهنده نیروی انسانی
	جدول ۴ - ۴۳) آمار توصیفی مؤلفه های مؤثر در آمادگی الکترونیکی نیروی انسانی دانشگاه
۱۶۹	به همراه نتایج آزمون تی
۱۷۰	جدول ۴-۴۴) معرفی معیارهای شاخص آمادگی نیروی انسانی
۱۷۱	جدول ۴ - ۴۵) معرفی معیارهای شاخص سیاست
۱۷۲	جدول ۴-۴۶) معرفی معیارهای شاخص آمادگی تجهیزات
۱۷۳	جدول ۴-۴۷) معرفی معیارهای شاخص آمادگی شبکه ارتباطی
۱۷۴	جدول ۴-۴۸) معرفی معیارهای شاخص آمادگی مالی
۱۷۵	جدول ۴-۴۹) معرفی معیارهای شاخص آمادگی محظوظ
۱۷۵	جدول ۴-۵۰) معرفی معیارهای شاخص آمادگی امنیت
۱۷۶	جدول ۴-۵۱) معرفی معیارهای شاخص آمادگی استاندارد
۱۷۷	جدول ۴-۵۲) معرفی معیارهای شاخص آمادگی ارزیابی
۱۷۸	جدول ۴-۵۳) معرفی معیارهای شاخص آمادگی نظارت
۱۷۸	جدول ۴-۵۴) معرفی معیارهای شاخص آمادگی پشتیبانی

شکل ۱-۲ - مراحل استخراج مدل آمادگی یادگیری الکترونیکی در دانشگاه پیام نور استان تهران	۲۵
شکل ۲-۲ - چهارچوب یادگیری الکترونیکی (مدل خان)	۲۹
شکل ۳-۲ - مدل اولیه پذیرش فناوری (TAM)	۳۱
شکل ۴-۲ - مدل مرجع دانشگاه مجازی	۳۲
شکل ۵-۲ - مدل سیستم یادگیری الکترونیکی	۳۴
شکل ۶-۲ - مدل فیزیکی دانشگاه مجازی	۳۵
شکل ۷-۲ - مدل منطقی دانشگاه مجازی	۳۶
شکل ۸-۲ - مدل ارزیابی هوشمند در آموزش از دور	۴۱
شکل ۹-۲ - مدل استمرار یادگیری الکترونیکی	۴۳
شکل ۱۰-۲ - مدل آمادگی یادگیری الکترونیکی اکونومیست	۴۹
شکل ۱۱-۲ - مدل ارزیابی آمادگی برای یادگیری الکترونیکی کاپ	۵۱
شکل ۱۲-۲ - مدل هشت مرحله ای دستیابی به یادگیری الکترونیکی چاپ نیک	۵۵
شکل ۱۳-۲ - مدل ترکیبی آمادگی یادگیری الکترونیکی بروتیس	۶۰
شکل ۱۴-۲ - مدل آمادگی آموزش الکترونیکی رزنبرگ	۶۲
شکل ۱۵-۲ - مدل آمادگی الکترونیکی برادبنت	۶۴
شکل ۱۶-۲ - مدل آمادگی الکترونیکی اندرسون	۶۶
شکل ۱۷-۲ - مدل آمادگی الکترونیکی هانی	۶۷
شکل ۱۸-۲ - مدل آمادگی الکترونیکی راجرز	۶۸
شکل ۱۹-۲ - آمادگی الکترونیکی ورنالج	۶۹
شکل ۲۰-۲ - مدل آمادگی الکترونیکی نیلسون	۷۰
شکل ۲۱-۲ - مدل اولیه ارزیابی آمادگی الکترونیکی کارلوس ماچادو	۷۱
شکل ۲۲-۲ - مدل نهایی آمادگی الکترونیکی کارلوس ماچادو	۷۲
شکل ۲۳-۲ - مدل بین المللی مک کانل	۷۶

۸۲	شکل ۲-۲۴- چهارچوب پیشنهادی برای آمادگی یادگیری الکترونیکی(در سطح کلان)
۸۶	شکل ۲-۲۵- چهارچوب پیشنهادی برای آمادگی یادگیری الکترونیکی(در سطح اجزا)
۸۸	شکل ۲-۲۶- شمای کلی از مدل ارزیابی آمادگی الکترونیکی دانشگاه پیام نور استان تهران
۹۷	شکل ۲-۲۷- مدل پیشنهادی برای ارزیابی آمادگی یادگیری الکترونیکی دانشگاه پیام نور استان تهران همراه با اجزا
۱۲۶	نمودار ۴-۱- توزیع نمونه آماری متغیر جنسیت
۱۲۷	نمودار ۴-۲- توزیع نمونه آماری بر حسب متغیر سن
۱۲۸	نمودار ۴-۳- توزیع نمونه آماری بر حسب متغیر سطح تحصیلات
۱۲۹	نمودار ۴-۴- توزیع نمونه آماری متغیر پست سازمانی
۱۳۰	نمودار ۴-۵- توزیع نمونه آماری متغیر سابقه کاری
۱۵۸	نمودار ۴-۶- اولویت بندی شاخصهای مدل
۱۵۲	شکل ۴-۱- تحلیل عاملی تأییدی مدل اندازه گیری آمادگی یادگیری الکترونیکی (مقادیر استاندارد شده)
۱۵۴	شکل ۴-۲- تحلیل عاملی تأییدی مدل اندازه گیری آمادگی یادگیری الکترونیکی به همراه مقدار تی
۱۶۹	شکل ۴-۳- آمادگی نیروی انسانی دانشگاه پیام نور استان تهران

فصل اول

کلیات پژوهش

مقدمه

امروزه، اتكای روز افزون بر فعالیت هایی که مستقیماً با تولید، توزیع و کاربرد اطلاعات مرتبط است، سبب شده بسیاری از جوامع صنعتی به جامعه اطلاعاتی تبدیل گرددند. «جامعه اطلاعاتی» و «عصر اطلاعات» جامعه ای را توصیف می کنند که در آن تولید انواع کالا و خدمات وابستگی زیادی به کاربرد فناوری اطلاعات دارد.

فناوری اطلاعات سبب بروز تغییراتی بینایین در ادراک عمومی نسبت به توسعه شده و تأثیر آن به حدی بوده است که اینک فناوری اطلاعات محور توسعه ملی کشورهای مختلف تلقی می شود. از سویی دگرگونی جامعه همراه با توسعه پایدار، هماهنگ با محیط، همراه با اشتغال و کاهش فقر و زندگی صلح آمیز، بدون تغییر شکل فرایند و ابزارهای آموزش محقق نمی شود. (مارگاریتا، ۱۹۹۶) آموزش و یادگیری فرایندهای پایداری برای غنی سازی دائمی دانش و تخصص، بهترین راه برای شکل گیری شخصیت یادگیرندها و برقراری روابط بهتر میان افراد، گروه ها و ملت ها است. (يونسکو، ۱۹۹۵)

طراحی و برنامه ریزی محیط آموزشی فعالیتی بسیار پیچیده است که شامل وجود مختلف مدیریت آموزشی و انتقال مفاد آموزشی است. اگر چه ارائه محتواهای آموزشی بخش مهمی از یک محیط آموزشی شبکه ای است اما تنها جزء آن نیست؛ برای ایجاد یک محیط آموزشی از طریق شبکه، خدمات حمایتی متفاوتی برای دانشجویان و استادان لازم است که جزء لاینفک این محیط محسوب می شود. (پوگروزوسکی، ۱۹۹۸)

بدین منظور لازم است زیرساخت مناسبی برای این محیط مهیا شود چنان زیرساختی شامل: یاد دهنده، منابع آموزشی و رسانه های ارتباطی است که در فرایند یادگیری به یاد دهنده کمک میکند تا بتواند تمایل به یادگیری را به عنوان یکی از رفتارهای حیاتی در زندگی نوین انسانها و به عنوان فرایندی مستمر و مدام العمر برانگیزد. (مارگاریتا، ۱۹۹۶)

یادگیری الکترونیکی^۱ در سالهای اخیر به عنوان یکی از کاربردهای مهم فناوری های جدید اطلاعات و ارتباطات در جهان مطرح و فعالیت های گسترده ای در این راستا آغاز گردیده است. با توجه به تغییرات سریعی که در محیط پیرامون در حال شکل گیری است اجرای نظامهای یادگیری الکترونیکی به منظور ارائه خدمات و فناوری های جدید در زمینه تدریس و یادگیری به صورت یک نیاز اساسی مطرح شده است.

^۱ - Electronic Learning